

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18370

Θέμα 290^{όν} Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 635-654**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΙΜΩΝ**

*Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.* 635

*Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιῶσεται γάμος
μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.*

ΚΡ. *Οὕτω γάρ, ᾧ παῖ, χρή διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῶας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι.* 640

*Τούτου γὰρ οὔνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.*

Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτῦει τέκνα, 645

*τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;*

*Μὴ νῦν ποτ', ᾧ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλης, εἰδῶς ὅτι*

ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650

γυνὴ κακὴ ξύνεννος ἐν δόμοις. Τί γὰρ

γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός;

Ἀλλὰ πτύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθες

τὴν παῖδ' ἐν Αἴδου τήνδε νυμφεύειν τινί.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Πάτερ, σός εἰμι· ... τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.****(Μονάδες 30)**

ΑΙΜΩΝ

Πατέρα, είμαι δικός σου· κι εσύ με καθοδηγείς σωστά έχοντας σκέψεις σωστές, τις οποίες εγώ βέβαια θα ακολουθήσω. Γιατί από εμένα κανένας γάμος δε θα θεωρηθεί τόσο σπουδαίος (γιατί εγώ κανέναν γάμο δε θα θεωρήσω τόσο σπουδαίο) ώστε να τον βάλω πάνω από τη δική σου συνετή καθοδήγηση.

ΚΡΕΩΝ

Έτσι βέβαια παιδί μου, γιατί αυτήν τη γνώμη πρέπει να έχεις, να ακολουθείς σε όλα την πατρική συμβουλή. Γι' αυτό εξάλλου οι άνδρες εύχονται να αποκτήσουν υπάκουα παιδιά και να τα έχουν στα σπίτια τους, για να εκδικούνται τους εχθρούς και να τιμούν το φίλο όπως ακριβώς (εκδικείται και τιμά) ο πατέρας.

2. Πώς εκλέγονταν οι κριτές και με ποια διαδικασία προέκυπτε το τελικό αποτέλεσμα των δραματικών αγώνων;

(Μονάδες 10)

Οι κριτές των έργων ήταν δέκα· εκλέγονταν με κλήρο μέσα στο θέατρο, από ένα μακρότατο κατάλογο Αθηναίων πολιτών, ο οποίος είχε συνταχθεί λίγες ημέρες πριν από τον δραματικό αγώνα. Μετά το τέλος των παραστάσεων, ο καθένας έγραφε σε πινακίδα την κρίση του. Οι πινακίδες ρίχνονταν σε κάλπη από την οποία ανασύρονταν πέντε. Απ' αυτές προέκυπτε, ανάλογα με τις ψήφους που έπαιρνε κάθε έργο, το τελικό αποτέλεσμα.

3. α) Να σχηματίσετε για καθεμία από τις λέξεις της Α' στήλης ένα παράγωγο επίθετο της αρχαίας ελληνικής γλώσσας με την κατάληξη που δίνεται στη Β' στήλη.

Επίθετα παράγωγα από ονόματα		
Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ	Γ' ΣΤΗΛΗ
όνομα	κατάληξη	παράγωγο επίθετο
γέλως	-οῖος	
άνηρ	-εῖος	
φίλος	-ιος	
φρήν	-ρης	
γονή	-ικός	

(Μονάδες 5)

γέλως → γελοῖος

άνηρ → ἀνδρείος

φίλος → φίλιος

φρήν → φρενήρης
γονή → γονικός

β) άπορθοῖς, ἔχειν, ἐστάναι, εὕχονται, τιμῶσιν: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

άπορθοῖς → επανόρθωση
ἔχειν → πλεονεξία
ἐστάναι → απόσταση
εὕχονται → προσευχή
τιμῶσιν → ανεκτίμητος

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος